

Ключові слова: комп'ютерні технології управління проектами, навчальна робота, майбутні інженери-педагоги, MS Project.

Аннотация

Рассмотрены теоретические основы организации учебного процесса средствами компьютерных технологий управления проектами; методические основы разработки проекта учебной работы при подготовке будущих специалистов с использованием технологий проектного управления. Разработан проект обучения дисциплине «Введение в специальность» для будущих инженеров-педагогов средствами компьютерных технологий управления проектами.

Ключевые слова: компьютерные технологии управления проектами, учебная работа, будущие инженеры-педагоги, MS Project.

Summary

The article considers the theoretical basis of organization of the educational process by means of computer technologies of project management, Methodological foundations of the project development educational work in the training of future specialists with using technologies of project management are considered in the article.

Key words: computer technologies of project management, educational work, future engineers-educators, MS Project.

УДК 372.881.1

О. Ю. Коваленко,

кандидат філологічних наук, доцент

(Харківський національний економічний
університет ім. С. Кузнеця)

ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИМ МОВАМ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ ЗА ДОПОМОГОЮ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ЗАСОБІВ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ

Інтеграція України до світової спільноти та розширення міжнародних зв'язків ставлять нові вимоги до рівня професійної підготовки студентів як мовних, так і немовних вищих навчальних закладів. Усе більше уваги приділяється вивченню іноземних мов, оскільки вони є необхідною складовою розвитку міжнародних відносин, культурного обміну між представниками різних країн, обміну інформацією та проведення наукових конференцій. Знання іноземної мови вважаються необхідними для громадян Європи, а також для громадян України. До випускників ВНЗ ставляться додаткові вимоги щодо володіння іноземними мовами. Як відомо, провідним напрямком в оволодінні іноземною мовою студентами вищих закладів освіти є здобуття ними такого рівня комунікативної компетенції, яка б дозволяла користуватися іноземною мовою в певній галузі професійної діяльності.

Потреба сучасного суспільства в спеціалістах, які вільно володіють іноземною мовою в побуті та професійній діяльності, зумовлює необхідність пошуку нових конструктивних ідей та педагогічних технологій щодо вирішення проблеми інтенсифікації навчання іноземних мов. Усе це потребує пошуку більш ефективних засобів навчання, а саме використання новітніх інформаційних технологій. В основі процесу навчання лежить спілкування іноземною мовою, яке виступає одночасно метою навчання, основним засобом та умовою його досягнення. Спілкування іноземною

мовою проймає весь процес навчання. Сучасну модель навчання складно уявити без використання новітніх технологій навчання іноземної мови – мультимедійних технологій.

У нашому дослідженні йдеться про інновації у викладанні іноземної мови, такі, як мультимедійні технології та їх переваги перед традиційними, що зумовлює актуальність нашого дослідження. Таким чином, **актуальність дослідження** проблеми навчання іноземної мови з використанням технологій мультимедіа обумовлена нагальними соціальними потребами в спеціалістах з високим рівнем знань іноземної мови.

Проведений аналіз наукової літератури [1;7], присвяченої проблемі використання мультимедійних технологій у процесі навчання іноземної мови, показав, що ця проблема є дуже актуальною.

Метою нашого дослідження є аналіз ефективності використання мультимедійних технологій у навчальному процесі ВНЗ, виявлення ролі використання технологій мультимедіа на заняттях з іноземної мови, їх впливу на якість навчання та підготовку студентів до професійної діяльності.

Для ефективною навчальною роботи необхідне якісне дидактичне забезпечення – комплекс взаємопов'язаних за дидактичними завданнями освіти та виховання різних видів змістовної навчальної інформації на різних носіях, розроблених з урахуванням вимог педагогіки, психології та інших наук [4; 5]. Мультимедійні технології є засобом навчання, що містить елементи, властиві будь-якій дидактичній системі.

Проблемі використання мультимедійних засобів у процесі навчання іноземної мови займаються такі дослідники, як Н. Басова, С. Ветров, М. Кларін, А. Меняйленко, І. Підласий, Ж. Поплавська, А. Проказа, П. Сердюков, В. Краснопольський, Д. Стетченко, В. Тинний та інші. Науковці вважають, що мультимедійні програми є додатковим засобом організації навчального процесу в межах традиційної освітньої системи.

Згідно з дослідженнями Д. Джонсона [2], М. Кларина [4] та інших педагогічні методи та прийоми, які використовуються при навчанні іноземної мови засобами мультимедіа у ВНЗ, можна класифікувати так:

- методи навчання за допомогою взаємодії студентів з освітніми ресурсами при мінімальній участі викладача. Для розвитку цих методів характерний мультимедійний підхід, коли за допомогою різноманітних засобів створюються освітні ресурси: друковані, аудіо-, відеоматеріали та навчальні матеріали, що надходять з комп'ютерних мереж;

- методи індивідуалізованого викладання і навчання, для яких характерні взаємини одного студента з одним викладачем чи одного студента з іншим студентом (навчання “один до одного”);

- методи, в основі яких лежить надання студентам навчального матеріалу викладачем, коли студенти не відіграють активної ролі в комунікації (навчання “один до багатьох”). Ці методи, властиві традиційній освітній системі, одержують новий розвиток на базі сучасних інформаційних технологій;

- методи, характерною рисою яких є активна взаємодія між усіма учасниками навчального процесу (навчання “багато до багатьох”). Розвиток цих методів пов'язаний із проведенням навчальних колективних дискусій, рольових ігор та презентацій полілогів.

Досвід педагогічної діяльності у ВНЗ дає підстави стверджувати, що проблема формування іншомовної компетенції студента ВНЗ має багато різних аспектів і може бути охарактеризованою як така, що не є достатньо вивченою. Їй притаманна наявність деяких протиріч: по-перше, між теоретичним і практичним відношенням до проблеми з боку всіх учасників навчального процесу; по-друге, – між розумінням необхідності знання англійської мови та фактичним рівнем знань мови; по-третє, – між розумінням необхідності використання мультимедійних засобів і технологій у викладанні англійської мови з використанням Інтернет-ресурсів і відсутністю будь-яких змін як у плануванні навчального процесу, постановці нових завдань, уточненні мети кожного рівня навчання, так і в розробці системного підходу до використання мультимедійних засобів навчання, створенні нових, більш сучасних і ефективних технологій і методів навчання.

За останні десятиріччя в методиці навчання іноземним мовам відбулися значні зміни щодо її поліпшення. У той же час рівень володіння іноземною мовою по закінченні ВНЗ вкрай низький.

З позицій сучасних вимог до процесу навчання серед серйозних недоліків навчання необхідно виділити такі: слабкий зворотній зв'язок, недостатньо послідовний облік індивідуальних особливостей студентів, перевага словесних методів викладу знань, відставання підручників і навчальних посібників від нових вимог, обмеженість часу, недооцінка важливості формування мотиваційно-емоційної сфери при навчанні іноземній мові, одноманітна форма проведення окремих етапів занять призводять до зниження інтересу до предмета. Тому важливим завданням є підбір матеріалів, що представляють реальний інтерес для тих, хто навчається, за своїм змістом.

Викладачі іноземних мов ХНЕУ імені Семена Кузнеця вже давно відійшли від стереотипізованого подання іншомовного навчального матеріалу на своїх заняттях та стверджують, що застосування мультимедійних технологій у навчальному процесі змінює можливості викладача, роблять заняття більш насиченим і продуктивним. Викладачі стверджують, що впровадження технологій мультимедіа у навчальний процес має такі переваги: навчає “живої” розмовної мови; дає можливість заговорити, починаючи з першого заняття; знайомить з культурою та традиціями країни мови, що вивчається; враховує індивідуальні потреби кожного; допомагає здолати мовний бар'єр; передбачає максимізацію обсягів навчального матеріалу; проходить у дружній неформальній атмосфері.

Викладачі іноземних мов нашого ВНЗ постійно знаходяться в пошуку ефективних засобів отримання автентичних матеріалів та впровадження різного роду досвіду (педагогічного, методичного, технологічного), що сприяє “покращенню знань, умінь та навичок студентів у мовленнєвій та особистісній компетентності”. [7, с. 3]. Прикладом цьому служитиме нова мультимедійна програма *ElitPanaboard*.

Підбиваючи підсумки викладеного вище, можна зазначити, що можливості та ефективність технологій мультимедіа важко переоцінити. При роботі з мультимедійними засобами інформація передається (і сприймається) різними шляхами, тобто подання інформації дублюється, що

значно покращує і пришвидшує її засвоєння. Комп'ютер підвищує ступінь індивідуалізації самого процесу навчання, дозволяючи кожному студенту працювати в потрібному для нього режимі. Крім того, комп'ютер дає можливість отримати саме ту допомогу, яка потрібна студенту на певному етапі. Суттєво змінюється якість контролю за виконанням роботи, що забезпечує гнучке управління навчальною діяльністю. Використання анімації та відеофрагментів активізує емоційне сприйняття інформації, що також має позитивний вплив на засвоєння матеріалу.

Використання мультимедійних технологій дозволяє заощадити час, забезпечує дієвість навчальних матеріалів. Мультимедійна інформація відрізняється чіткістю, лаконічністю, доступністю. У процесі роботи з нею студенти вчать аналізувати, висловлювати власну думку, вдосконалюють уміння працювати на комп'ютері. Якщо застосування мультимедійних технологій добре продумане, заняття буде образним, наочним, цікавим, життєвим, дозволить розвинути уміння студентів працювати в парах і групах. Впровадження організаційно-методичної моделі підготовки майбутніх фахівців із застосуванням мультимедійних засобів навчання сприяє значному поліпшенню засвоєння студентами навчального матеріалу з обраних тем, а також підвищенню рівня готовності студентів до застосування мультимедійних засобів навчання у професійній діяльності.

Перспективу дослідження ми бачимо в подальшій розробці мультимедійних засобів навчання іноземній мові, а саме: електронних підручників та навчальних комп'ютерних програм, в основі яких лежить діяльнісний підхід до розвитку творчості, комунікативної та культурологічної компетенції студентів, що є особливо важливим в умовах реформування системи вищої освіти, в тому числі й відомчої, реалізації таких пріоритетних напрямків Національної доктрини розвитку освіти України в XXI столітті [8], як упровадження інформаційних технологій, інтеграція української освіти у європейський і світовий освітній простір.

Висновки. Таким чином, можна зробити висновки, що мультимедійні технології, як інновація у викладанні іноземної мови в порівнянні з традиційними формами викладання виконують такі важливі функції: підвищують мотивацію студентів до вивчення іноземної мови, покращують якість засвоєння матеріалу, розвивають пізнавальну активність студента, покращують умови керування увагою студентів при роботі з аудіовізуальними засобами навчання, стимулюють самостійність студента у вивченні, пошуку, підборі та обробці інформації, що, в свою чергу, пришвидшує процес навчання. Використання мультимедійних засобів у викладанні іноземної мови дозволяє за відсутності природного мовного середовища створити умови, максимально наближені до реального мовного спілкування іноземною мовою. Використовуючи інноваційні технології вища школа має можливість готувати висококваліфікованих фахівців з глибокими знаннями іноземної мови.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гуревич Р. Інформаційно-телекомунікаційні технології в підготовці майбутнього фахівця / Р. Гуревич // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. – Вип. 4. – К., – 2002. – С. 62 – 67.
2. Джонсон Д. Методи обучения. Обучение в сотрудничестве / Д. Джонсон, Р. Джонсон,

Э. Джонсон-Холубек ; пер. с англ. З. С. Замчук. – СПб. : Экономическая школа, 2001. – 256 с.

3. Китайгородская Г. А. Методика интенсивного обучения иностранному языку / Г. А. Китайгородская, В. А. Бухбиндер. – К. : Освіта, 1988. – 279 с.

4. Кларин М. В. Педагогическая технология в учебном процессе. Анализ зарубежного опыта / М. В. Кларин. – М. : Знание, 1989. – 80 с.

5. Меняйленко А. С. Новые информационные технологии обучения и “законы” сохранения в педагогике / А. С. Меняйленко, А. Т. Проказа // Нові педагогічні технології в контексті сучасних концепцій змісту освіти. – Луганськ, 1998. – С. 214 – 215.

6. Сердюков П. И. Методические аспекты компьютеризированного обучения иностранным языкам / П. И. Сердюков // Инозем. мови. – 1995. – № 3 – 4. – С. 54 – 57.

7. Сердюков П. И. Теоретичні основи навчання іноземних мов у мовному вузі з використанням інформаційних технологій : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра пед. наук : 13.00.02 / П. И. Сердюков. – К., 1997. – 32 с.

8. Національна доктрина розвитку освіти // Освіта України. – 2002. – № 33. – 23 квіт. – С. 4

Анотація

У статті розглядаються основні проблеми застосування мультимедійних технологій в освітньому процесі у ВНЗ. Відзначається вплив інформаційних технологій у цілому і мультимедійних зокрема на освітній процес. Характеризуються можливі шляхи оптимізації процесів впровадження мультимедіа в навчальний процес на основі інформаційної системи вищого навчального закладу.

Ключові слова: мультимедійні технології, навчальний процес, педагогічні методи, іншомовні компетенції.

Аннотация

В статье рассматриваются основные проблемы применения мультимедийных технологий в образовательном процессе в ВУЗе. Отмечается влияние информационных технологий в целом и мультимедийных в частности на образовательный процесс. Характеризуются возможные пути оптимизации процессов внедрения мультимедиа в учебный процесс на основе информационной системы высшего учебного заведения.

Ключевые слова: мультимедийные технологии, учебный процесс, педагогические методы, иноязычные компетенции.

Summary

The paper deals with the problem of multimedia technologies implementation into educational process of higher education. Insufficient influence of information technologies, on the whole, and the multimedia ones, in particular, on the educational process is noted. The possible ways of optimization of multimedia technologies implementation into educational process on the basis of the information system of a higher education institute is investigated.

Key words: multimedia technologies, educational process, pedagogic methods, foreign language competence.

УДК 37.037-057.4:81'276

Г. Д. Кондрацька,
кандидат педагогічних наук, доцент
(Дрогобицький державний педагогічний
університет імені Івана Франка)

СУПЕРЕЧНОСТІ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНО-МОВЛЕННЕВОЇ КУЛЬТУРИ ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Постановка проблеми. Для ефективного розвитку галузі знань фізичне виховання необхідним є вивчення суперечностей щодо формування комунікативно-мовленнєвої культури фахівців фізичного виховання, зокрема системи “Я-Ти”, в якій комунікація здебільшого проявляється в психологічно-особистісному вимірі.